

Your Name / Adınız - Soyadınız

Your Signature / İmza

Student ID # / Öğrenci No

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Professor's Name / Öğretim Üyesi

Your Department / Bölüm

- Hesap makinesi ve cep telefonunuzu kürsüye bırakınız.
- Bir sorudan tam puan alabilmek için, **işlemlerinizi açıklamak** zorundasınız. Bir cevapta “gidiş yolu” belirtilmemişse, sonucunuz doğru bile olsa, ya çok az puan verilecek ya da hiç puan verilmeyecek. **Limit, türev ve integral alırken nasıl yaptığınızı belirtiniz.**
- Cevabınızı kutu içine alınız.
- Kapak sayfasını **MAVİ tükenmez kalem** ile doldurunuz.
- Sınav süresi 70 dakikadır.

Soru	Puan	Sonuç
1	33	
2	35	
3	32	
Toplam	100	

Yandaki tabloya hiçbir şey yazmayınız.

1. (a) **13 Puan** $f(x) = \frac{ax+b}{x^2-1}$ fonksiyonunun $x = 3$ deki yerel ekstremum değeri 1 olduğuna göre a ve b nin değerlerini bulunuz. Bu yerel ekstremum değeri bir yerel maksimum değer midir yoksa yerel minimum değer midir? Cevabınızı açıklayınız.

Solution:

$$f(x) = \frac{ax+b}{x^2-1} \Rightarrow f'(x) = \frac{a(x^2-1) - 2x(ax+b)}{(x^2-1)^2} = \frac{-(ax^2+bx+a)}{(x^2-1)^2}$$

$$f'(3) = 0 \Rightarrow -\frac{1}{64}(9a+6b+a) = 0 \Rightarrow 5a+3b = 0.$$

We require also that $f(3) = 1$. Thus $1 = \frac{3a+b}{3^2-1} \Rightarrow 3a+b = 8$. Solving both equations yields $a = 6$ and $b = -10$. Now,

$$f'(x) = \frac{-2(3x-1)(x-3)}{(x^2-1)^2} \text{ so that}$$

Thus f' changes sign from positive to negative so there is a local maximum at $x = 3$

p.257, pr.4

- (b) **10 Puan** Şekilde $y = f'(x)$ türevinin grafiği veriliyor. Buna göre:

i. f fonksiyonunun arttığı aralıkları yazınız.

Solution: The function f is increasing on $[-3, -2]$ and $[1, 2]$, since over these intervals, the graph of f' is above x -axis.

p.258, pr.20

ii. f fonksiyonunun azaldığı aralıkları yazınız.

Solution: The function f is decreasing on $[-2, 0]$ and $(0, 1]$, since over these intervals, the graph of f' is below x -axis.

p.258, pr.20

iii. f nin yerel maksimum/minimum değerlerini ve hangi noktalarda olduğunu yazınız.

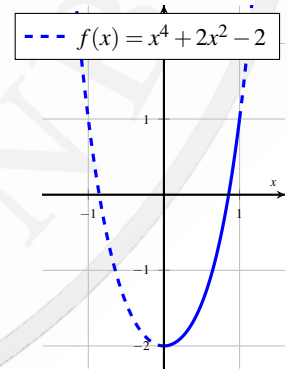
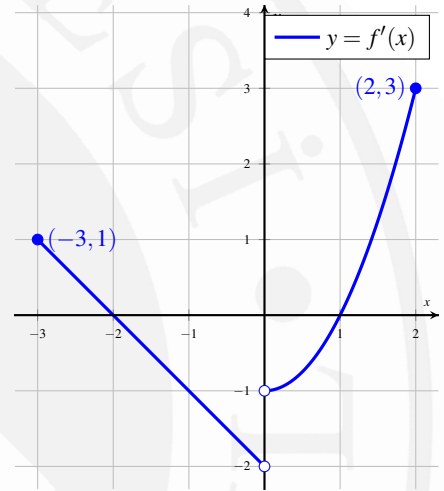
Solution: The local maximum values occur only at $x = -2$ and $x = 2$; local minimum values occur only at $x = -3$ and $x = 1$ provided f is continuous at $x = 0$.

p.258, pr.20

- (c) **10 Puan** $x^4 + 2x^2 - 2 = 0$ denkleminin $[0, 1]$ aralığında tam bir adet kökü olduğunu gösteriniz.

Solution: Let $f(x) = x^4 + 2x^2 - 2$. Then $f'(x) = 4x^3 + 4x$. Since $f(0) = -2 < 0$, $f(1) = 1 > 0$ and $f'(x) \geq 0$ for $0 \leq x \leq 1$, we may conclude from the Intermediate Value Theorem that $f(x) = 0$ has exactly one solution when $0 \leq x \leq 1$.

p.257, pr.13(a)

2. (a) 12 Puan $y = 2\sqrt{x} \sin \sqrt{x}$ ise, türevini bulunuz.
- (b) 12 Puan $x^3 y^3 + y^2 = x + y$ eğrisinin $(1, 1)$ ve $(1, -1)$ noktalarındaki eğimini bulunuz.
- (c) 11 Puan $y = 3 \sin(2x)$ and $x = t^2 + \pi$ olduğuna göre $\frac{dy}{dt}$ nin $t = 0$ daki değerini bulunuz.

Solution:

$$x = t^2 + \pi \Rightarrow \frac{dx}{dt} = 2t; y = 3 \sin(2x) \Rightarrow \frac{dy}{dx} = 6 \cos(2x) = 6 \cos(2(t^2 + \pi)) = 6 \cos(2t^2);$$

$$\text{thus } \frac{dy}{dt} = \frac{dy}{dx} \frac{dx}{dt} = (6 \cos(2t^2)) \cdot (2t)$$

$$\Rightarrow \left. \frac{dy}{dt} \right|_{t=0} = [6 \cos(0)] \cdot (0) = \boxed{0}$$

p.192, pr.57

3. (a) 11 Puan $f(x) = x^2, L = 4, c = -2, \varepsilon = 0.5$ olsun. Limitin tanımındaki $0 < |x - c| < \delta$ eşitsizliğini sağlayan her x için $|f(x) - L| < \varepsilon$ olacak şekilde bir $\delta > 0$ bulunuz.

Solution: Method 1: We want

$$|f(x) - L| = |x^2 - 4| < \varepsilon = 0.5 \Rightarrow -0.5 < x^2 - 4 < 0.5 \Rightarrow 3.5 < x^2 < 4.5 \Rightarrow \sqrt{3.5} < |x| < \sqrt{4.5} \\ \Rightarrow -\sqrt{4.5} < x < -\sqrt{3.5} \text{ for } x \text{ near } -2.$$

We also want

$$0 < |x - (-2)| < \delta \Rightarrow -\delta < x + 2 < \delta \Rightarrow -\delta - 2 < x < \delta - 2.$$

$$\text{Then } -\delta - 2 = -\sqrt{4.5} \Rightarrow \delta = \sqrt{4.5} - 2 \approx 0.213,$$

$$\text{or } \delta - 2 = -\sqrt{3.5} \Rightarrow \delta = 2 - \sqrt{3.5} \approx 0.1292;$$

$$\text{thus } \delta = \sqrt{4.5} - 2 \approx 0.12$$

Method 2: $L = \lim_{x \rightarrow c} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2} x^2 = 4$. Consider $|f(x) - L| = |x^2 - 4| = |x + 2||x - 2|$, and suppose $\delta \leq 1$.

Then $0 < |x - c| = |x + 2| < \delta$ implies $-1 < x + 2 < 1$ or $-3 < x < -1$, so adding -2 we get that $-5 < x - 2 < -3$ and $|x + 2||x - 2| < 5\delta$. But $5\delta = 0.5 = \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$ if $\delta = \frac{1}{10} = 0.1$ and any value of $\delta \leq 0.1$ will work.

p.80, pr.23

- (b) 10 Puan Mevcutsa, $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1 - \sqrt{x}}{1 - x}$ limitini bulunuz.

Solution: By factoring the bottom, we have

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1 - \sqrt{x}}{1 - x} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1 - \sqrt{x}}{(1 - \sqrt{x})(1 + \sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{1 + \sqrt{x}} = \frac{1}{1 + \sqrt{1}} = \frac{1}{2}$$

p.115, pr.11

- (c) 11 Puan $f(x) = \begin{cases} \frac{x^3 - 8}{x^2 - 4}, & x \neq 2, \quad x \neq -2 \\ 3, & x = 2 \\ 4, & x = -2 \end{cases}$ fonksiyonunun sürekli olduğu noktaları bulunuz.

Solution: For continuity at $x = 2$, we compute

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x - 2)(x^2 + 2x + 4)}{(x - 2)(x + 2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 + 2x + 4}{x + 2} = \frac{2^2 + (2)(2) + 4}{2 + 2} = \frac{12}{4} = 3.$$

Since $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 3 = f(2)$, f is continuous at $x = 2$. But it is discontinuous at $x = -2$, since

$\lim_{x \rightarrow -2} f(x)$ does not exist. Consequently, f is continuous at every $x \neq -2$.

p.98, pr.30